Eerste Jaer. Nr 51. Zaterdag, 16 December 1854.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt eens per week, 's zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by de We J.-P. COLLÉE, boekdrukker en uitgever van dit blad, groote markt, nr 17, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement vooraf betaelbaer is bepaeld op 5 fr. per jaer.
» » » 3 fr. per half jaer.
Een blad afzonderlyk . . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . . 15 »
De reklamen » » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uittedrukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, ofwel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven, genieten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, 16 DECEMBER.

Kamer der Volksvertegenwoordigers.

De zitting van verleden maendag is zeer kort geweest; om half drie geopend was dezelve reeds voor drie uren gesloten. M. Desmaisières heeft het verslag der centrale sectie over de begrooting der publieke werken neergelegd.

Verleden dingsdag heeft de Kamer zich bezig gehouden met de beraedslaging over het projekt aengaende de policie der dieren. Elke eigenaer of bezitter van dieren die met besmettelyke ziekten aengedaen zyn, is verpligt, volgens het projekt, van zyne verklaring te doen aen den burgemeester der gemeente die gelast is van de zieke dieren door den veearts te doen onderzoeken en maetregelen voor te schryven om dezelve van de overige dieren te doen verwyderen of af te steken. Elke overtreding dezer beschikkingen zou gestraft worden met eene boete van 26 tot 100 fr.; op eene tweede overtreding zou eene boete van 200 fr. en de gevangenis volgen.

De Kamer heeft zich weinig genegen getoond voor al die veeartseny met boeten en gevangenis. In den loop der beraedslaging heeft zy het bedrag der boeten aenzienlyk verminderd, en wy gelooven dat zy wel gedaen heeft want het is voorzeker het openbaer belang niet dat de Kamer kan aensporen om zich met alle kleinigheden der koeistallen te moeijen. Het projekt is verleden donderdag met 44 stemmen tegen 34 aengenomen.

Waerom de granen nog eens opslaen.

De prys der granen is nog eens aen het ryzen op al de markten van 't land. Deze verhooging moet aen verscheidene oorzaken toegeschreven worden.

Vooreerst, de vermindering der pryzen die onmiddelyk na het afkondigen der wet op de levensmiddelen gevolgd is — vermindering welke iedereen voorzag als niet te kunnen voortduren — heeft de kooplieden, de welhebbende burgers en de groote gestichten opgewekt om veel granen, by voorraed, te koopen: daeruit moest noodzakelyk eene spoedige ryzing volgen.

Ten tweede, de stokers blyven, in groote hoeveelheid, de rogge opkoopen op al de markten en zolders, en zekerlyk is het niet om er brood van te bakken. De brandewyn welken zy er van stoken, kan in 't land niet verbruikt, en mag buiten het land niet vervoerd worden. Wat doen zy er dan mede? — Zy moeten het wel weten; maer men beweert dat de sluikhandel en de valsche opgaven er eene groote rol in spelen.

Ten derde, blyft men nog altyd beweeren dat er nu nog granen uit het land gevoerd worden. Men zegt dat er magazynen op de grenzen en vooral in groote hofsteden aengerigt zyn; dat het inlandsch koorn er met groote voeren wordt naer toe gestuerd, en van daer, door mannen en peerden, met kleine hoeveelheden over de grenzen gedragen. Zoo dit waer is, wordt de wet verydeld.

Dat het Gouvernement dan neerstiglyk wake om de getrouwe uitvoering der wet te verzekeren, het zal alzoo zyne wezentlykste pligt kwyten.

Hof van assisen van Limburg.

VOORZITTERSCHAP VAN M. SCHAETZEN, RAEDSHEER BY HET HOF VAN BEROEP VAN LUIK.

Zitting van den 11 december 1854.

1e zaek.

Gilles-Josephus Closset, oud 35 jaren, slotmaker geboren te Saive, woonachtig te Thimister verschynt als betigte.

Den 1sten april 1854, begaf zich eene der zusters van het Kruis, gelast met den dienst van het bedelaers-gesticht van Reckheim, in de zael genaemd het *magazyn der partikulieren*, en bevond dat men eene schroef in het slot van de deur geboord had, dat eene der vensters open was, dat het slot eener kast verbroken was en verschillende voorwerpen zoo als hemden, kielen, halsdoeken en een twintigtal meters stoffen gestolen waren.

Closset, die vroeger het slot dezer kast zelf gemaekt had werd dadelyk als den pligtigen aenschouwd. Inderdaed denzelfden dag werd hy aen het bureel van het hollandsch kantoor aengehouden en de gestolene voorwerpen werden op hem gevonden.

De betigte, die reeds drie vorige veroordeelingen voor diefstal ondergaen heeft, bekent de gemelde voorwerpen gestolen te hebben, doch hy beweert het venster en de kast open gevonden te hebben. Pligtig verklaerd, is hy tot 8 jaren dwangarbeid en 10 jaren bewaking der policie veroordeeld.

2e zaek.

Joannes Lantin, oud 24 jaren, dienstknecht, geboren én woonachtig te Dilsen heeft reeds verscheidene vorige veroordeelingen ondergaen. Den 8 january 1853 is hy door het tribunael van Luik tot 15 maenden gevangenis veroordeeld voor diefstal eener koe. Den 3 april kwam hy uit het gevangenhuis van St.-Bernard alwaer hy zyne straf ondergaen had. Gedurende vyf weken dwaelde hy door de provincien Luik en Limburg en maekte zich pligtig van veertien diefstallen in de gemeenten Tongeren, Mechelen, Dilsen, Millen, Eysden, Oupeye, Lowaige en Stockheim. Deze misdaden werden alle begaen in bewoonde huizen: twee mael was hy vergezeld van eenen medepligtigen die onbekend gebleven is.

Hier stolen de dieven des nachts de kleederen op de bedden: daer bepaelden zy zich met hennen en ander gevogelte te rooven.

Den 14 juny werd Lanitn door de gendarmen van Tongeren aengehouden, en hy begon met zich pligtig van eenen diefstal te bekennen; later heeft hy zich van alle andere pligtig herkend.

Hy is veroordeeld geworden tot 10 jaren dwangarbeid, tot de tentoonstelling aen de kaek op de groote markt van Tongeren en tot 10 jaren opzigt der policie na de volbrenging zyner straf.

3e zaek.

Zitting van den 12 december.

Arnoldus Droogmans, timmerman is betigt van den 9 augustus 1854 te Steevoort eene pooging tot moord begaen te hebben tegen de persoon van Josephina Motmans.

Sedert eenigen tyd was Droogmans beschuldigd van pligtige betrekkingen te onderhouden met eene gehuwde huisvrouw van het dorp. Deze geruchten die zoo het schynt, slechts door de broeder en zuster Motmans uitgestrooid werden, ontstaken de jaloerscheid der vrouw Droogmans en bragten twist en tweedragt in de familie.

Op het verlangen der vrouw Droogmans begaf zich de broeder Motmans eens ten huize van den betigte en verweet hem, in tegenwoordigheid zyner vrouw, dat hy daegs te voren gezien geweest was dwalende onder de vensters dergene met dewelke hy beschuldigd was betrekkingen te onderhouden.

Door de gramschap ontsteld greep Droogmans zyn geweer. Motmans vlugtte in een naburig huis. Ondertusschen vertoonde zich Josephina Motmans en verweet op hare beurt zyn gedrag aen den betigten die op haer zyn geweer lostte zonder haer nogtans te kwetsen.

Dank aen de poogingen van Mr Daris, die vooral aengehouden heeft op de omstandigheid dat de betigte de lading hagel uit het geweer getrokken had, en dat hy slechts Josephina Motmans heeft willen verschrikken, is Droogmans vrygesproken.

4e zaek.

Zitting van den 13 december.

Franciscus Van Gestel, oud 66 jaren, daglooner te Peer, is betigt van brand gestoken te hebben in eene houtmyt en verscheidene diefstallen gepleegd te hebben.

Hy is onschuldig verklaerd van brandstichting, en is voor diefstal veroordeeld geworden tot 10 jaren dwangarbeid en 10 jaren bewaking der policie.

HENDRIK VAN MARLAGNE.

Eerste legende van den bisschop Notger. (*)

(*Vervolg.*)

Hendrik van Marlagne zweeg; een dofgerucht van hevige zamenspraken vervulde aenstonds de zael.

— De overste heeft gelyk, riepen eindelyk alle stemmen; Chevremont! Chevremont!

Een der roovers alleen toonde zich tegenstrydig aen het ontworpen plan. Het was Harlet.

— Naer Chevremont gaen, zeide hy, dat kan ik geenszins goedkeuren. Alle onze krachten op een punt verzamelen dat is ons bloodstellen van alle te gelyk om te komen, zonder de minste hoop van hulp. Trachten wy eerder van ons behendig over het gansche land te verspreiden. Ik weet overigens dat Notger, die kost wat kost de vrede in het Luikerland wil herstellen, voornemens is de sterkte van Chevremont te overmeesteren en te vernietigen.

— Als Notger Chevremont zal overmeesteren antwoordde een der booswichten, dan zult gy, Harlet, de maen innemen.

— Chevremont! riep een andere, eene sterkte tegen dewelke geregelde legers te kort gekomen zyn.

— Die in de lucht gebouwd is gelyk eene puntige rots! hernam een derde.

— Maer, zeide Harlet, kan men er zich niet door verrassing van meester maken.

— Nooit, zoolang wy er zullen zyn! riepen alle de boeswichten te gelyk uit. Chevremont! Chevremont! en vivat Hendrik van Marlagne!

— Zoo gy my wilt gelooven, voegde een der aenstaenders er by, wyl ons besluit goed is, brengen wy hetzelve dadelyk ten uitvoer. Men berouwt zich slechts van den verloren tyd. Drie uren zyn ruim voldoende om onze voorbereidsels te maken, en zoo kunnen wy nog vóór den dag vertrekken.

Harlet verbleekte op deze woorden. Hy was de eenige verrader der bende, zoo men dien naem kan geven aen dengenen die schelmen verraedt. Doch daer een enkele verrader genoeg is om eene natie te verkoopen, een enkele is ook genoeg om eene bende roovers over te leveren. Harlet had zich aan Notger verkocht. Hy had hem beloofd mits goede belooning, van hem den middel te leveren om zich van Hendrik en zyne gezellen meester te maken. Indien de bende naer de onwinbare sterkte van Chevremont trok, dan was zyn koop te niet. Hy trachtte dus het vertrekuer slechts tot s'anderendaegs te vertragen, zoo als Hendrik van Marlagne het vroeger voorgesteld had. Doch men weigerde hem te aenhooren en er werd besloten dat men ten vier uren s'morgens zou vertrekken.

Alle roovers dronken eene laetste teug en verspreidden zich om hunne voorbereidsels te gaen maken. Harlet begaf zich in aller haest naer het paleis van den Prins-Bisschop en verteide hem wat er op handen was.

— Gy zyt een getrouwe dienaer, zeide Notger, er is dus geen uer te verliezen!

De slimme bisschop had zyne maetregelen genomen. Om ter alle gelegenheid gereed te zyn, had hy de bende door een regelmatig geregtshof doen oordeelen, en hy was van hun vonnis voorzien.

Dadelyk riep hy zyne officieren, zette zyne witte pelsen muts op het hoofd en trok zyn zwart onderkleed aen — want hy was de man dien Anna Bouille s'morgens haer huis had zien onderzoeken. Hy zond terstond al zyne wapenmannen ontwaken, die zich weldra ten getalle van acht honderd in zyne tegenwoordigheid bevonden. Aen deze voegde hy gewapende burgers op dewelke hy kon tellen, en wier dapperheid hem bekend was. Na zyne mannen in den voorhof van het paleis in oogenschouw genomen te hebben verdeelde hy hen in twee honderd negentien kleine pelotons; aen ieder wees hy den post aen dien hy moest bekleeden en de juiste taek die hy te verrigten had, en om twee uren s'morgens trok de kleine troep in stilte het paleis uit....

By het krieken van den dag was er een buitengewoon rumoer in Luik. Aen de deuren van twee honderd negentien huizen was een man gehangen. Dit waren, uitgezonderd Harlet, alle gezellen van Hendrik van Marlagne. Min of meer pligtig, min of meer oud in het rooversleven, men had aen alle hetzelfde regt gedaen. Hunne vrouwen en kinderen weenden wanhoopig en durfden zich niet meer toonen, toen een wapenbode zich aen de hoeken der straten aenbood en verklaerde dat de familien der gehangenen onder de bescherming des bisschops stonden en dat het aen eenieder verboden was hun eenig kwaed te doen op straf van den Prins-Bisschop zelve te beledigen.

Terwyl de gansche stad zich gelukkig achtte van zoo spoedig van de schrikkelyke bende verlost te zyn trad Harlet naer het huis van Hendrik van Marlagne en was verwonderd van den overste niet aen de deur te zien hangen.

* Eigendom van den *Postryder*.